

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrta leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Družba sv. Mohorja.

V tem mesecu, v februvariju, godi se sedaj že 26. leto vpisovanje v družbo sv. Mohorja.

Ako še kaže kaj, da slovensko ljudstvo živi, število udov, kar se jih vpisuje leto za letom v to družbo, — njih ogromno število je za to tako znamenje, da se lahko zavzamó slovenski rodoljubi, kar strmé pa pri tem vsi, ki bi raji dnes kakor jutri slovensko ljudstvo za večno pokopali.

Kdor še ima torej le količkaj srca za slovensko ljudstvo, zanj je to veselo znamenje, kajti ljudstvo, ki se zanima v tolikem številu za slovenske bukve, za podučenje v domači in toraj čez vse ljubi besedi, — ne, tako ljudstvo še ni za v grob, marveč kaže očitno, da mu še teče in to živa slovenska kri po vseh udih.

Navali, kakor se jih ji je s kraja in se jih ji še skorej čedalj več vzdiguje zoper njeno tiho pa sila uspešno delovanje — vsi ti navali, sodimo, so nam le dokaz več za to, da je ona nevarna ali nevarna je samo njim, ki ne vstrpé radi, da se slov. ljudstvo otrese jarma sovražnih tujcev. Resnica, več ko dobi družbinskih bukev v roke, bolj izpoznava ljudstvo, kdo da skrbi za nj in kdo da mu le overa mogoče blagostanje.

Sovražniki družbe so ali nemškutarji ali pa tudi ljudje, katerim je to nekam trn v peti, da stoji ona trdno, vedno na tleh krščanske vere.

In tega ne storé oni brez vsega uzroka. Družba sv. Mohorja je v resnici dosehmál trden jez zoper nemškutarijo in ravno tako, če še ne v večji meri, zoper razkristijanjenje sl. ljudstva. Oboje se namreč poskušava pri nas in v naših dneh godi se to z večjo silo, kakor le kedaj poprej. Lahko smo torej te družbe veseli ali veže nas tudi dolžnost, da jo podpiramo vsi, vsak po svoji strani.

Lani je družba imela 29.590 udov, izdala pa je 6 bukev in je torej ona sama med slov.

ljudstvo, ki ga je malo čez poldrugi milijon, 177.540 bukev spravila. Te pa niso take, ki jih pogleda človek le enkrat, potem pa jih odloži za vselej, — ne, te bukve, bukve sv. Mohorja se rade beró, gredó od rok do rok in tako je njih sad lahko v polni resnici stoteren.

Da je temu takó, to vedó tudi naši nasprotniki in zato bi kaj radi, ko bi kje, od katere strani koli, družbi mogli do živega. V dež. zboru v Celovcu so prav le za to družbo zvlekli v svoje razprave in natolcevali so jo, kolikor se je z njih stališča le dalo, toda hvala Bogu, ni se jim posrečilo ugonobiti je.

Zviti pa kakor so sovražniki slov. ljudstva, ni nemogoče, da bodo sedaj na tihem zoper njo delovanje in ji, kjer koli bodo mogli, udov odvrčali. V nekaterih krajih, kjer je še nemškutarija doma, bode se jim to več ali manj po volji godilo, to pa tem bolj gotovo, ko bi tam od naše strani roke križem držali.

Tega pa se nam na srečo ni skorej nikjer bati. V vsaki župniji, v vsaki občini in tudi že po vaseh so naši ljudje že do cela prepričani, kako dobro da družba vpliva na ljudstvo, in zato upamo iz vsega, da nesó sovražniki naši le dolge nosove iz svoje agitacije, družba sama pa si nabere še le več udov iz tacih krajev.

Če je pa tudi po slov. krajih družbenih udov res lepo število, vendar najvišje še ni in zmerom še je mogoče, da se ono vsaj v nekaterih krajih nategne. In ravno letos se nam dozdeva, da moramo vse moči zbrati, da še število udov pomnožimo. Najlepši dokaz bo potlej to, da nas očitno sovraštvo do nas, do slov. ljudstva, do kršč. vere, katero se prikazuje pri naših nasprotnikih v vsej grdobi, nikakor ne potlači, marveč nas še le ojačuje in potrjuje v dobri reči, za katero dela družba sv. Mohorja.

Bukve, katere nam družba namerava letos podati v roke, so pa tudi vse za to, da jih bodo njeni udje lahko veseli. „Življenje Marije

device in sv. Jožefa“, ki se v 5. snopiču nadaljuje, pa „Šmarnice“, ki bodo čisto nove, skrbé za pravo, nehlinjeno pobožnost. „Občne izgodovine“ izide 11. zvezek in z njim dobimo lep kos tega, kar se je v 17. in 18. stoletju godilo pri Francozih, v Veliki Britaniji pa pri Irceh. „Slovenski pravnik“ podučuje nas, kako da naj delamo pogodbe, da se v njih ne ukanimo. „Slov. večernice“ pa „koledar za l. 1887“ — da bodo te lepe in nam skrbé za poduk in kratek čas o zimskih večerih, tega, menimo, nam ni treba še povdarjati.

Po takem pa tudi radi in kar smo le v stanu, najsrčniše izrečemo željo svojo, da se letos število udov družbe sv. Mohorja pomnoži v toliko, da bomo tudi takrat brali v njenem koledarju: „To je največje število, kar smo jih kedaj imeli.“

Poštna hranilnice.

Z dnem 12. januarija t. l. je troje let preteklo, odkar so se pričele pri nas poštna hranilnice. Od onih mal pa so z njimi že veliko dosegli in stopile so z njimi vse posamezne pošte avstrijske in že tudi inozemske v zvezo.

V začetku vsacega meseca izdaja vodstvo obširne izkaze o denarnem prometu, ki se je minoli mesec v njih vršil ter pristavlja splošnje poročilo o delovanju, odkar je državna hranilnica oživela. Ker nam je došla najnovejša okrožnica, ki naznanja račun za mesec januarij, povzememo iz nje poglobitniše vesti, to pa še posebno za to, ker želimo, da se vdomači poštna hranilnica pri nas še vse bolj, kakor se je še doseglo.

Najprej omenimo, da je v mesecu januariju 292.774 oseb vložilo za 34.883.645 gld., izvzelo jih pa je 96.054 skupaj za 31.742.343 gld. Od tega pride na 7. skupino, ki obsega Tirolsko in Dalmacijo, 16.608 vlog za 2.246.030 gld. in 4.102 izplačili v znesku 1.240.155 gold. Na 8. skupino, ki obsega Štajersko, Kranjsko in Koroško, pride pa 21.091 vlog za 2.233.938 gld. in 4.322 vračil za 831.190 gld.

Število vlog je v minolem triletju narastlo do 6.932.266 v znesku 377.801.857 goldinarjev, 63 kr., izplačali pa so 1.554.697 vlog v znesku 343.059.988 gld. 51 kr.

Za nabrani denar nakupila je hranilnica na lastni račun za 29.796.950 gld. državnih papirjev. Dohodki iz teh plačujejo hranilnici navadne stroške. Na ime vložnikov je vodstvo papirjev za 4.474.200 gld. nakupilo in hrani jih hranilnica sama, njih lastniki pa imajo v rokah „rentne knjižice“, tacih je do sedaj vseh skupaj 7.099. Vrh tega pa je kupila hranilnica za 3.331.409 gld. papirjev in jih vložnikom na njih zahtevanje domov poslala.

Januvarija so izdali na dalje 17.283 novih vložnih knjižic, v mesecu decembru pa le 9.576; izplačali so 5.429 knjižic v tem, ko so jih bili meseca decembra samo 4.856 izplačali. Kakor se tedaj vidi, se je število vložnikov povišalo za 11.854. v decembru se je to bilo samo za 4.720 izgodilo. Vseh vložnikov je 506.121; med njimi ima 9.379 knjižice s slovensko besedo, 315.583 z nemško, 121.013 s česko, 36.078 s poljsko, 4.425 z rusinsko, 965 s hrvaško, 15.118 z italijansko in 2.660 z besedo rumunsko. Število vseh knjižic, kar so jih dosihmal izdali, je 699.171, izplačanih pa je 193.050, med zadnjimi nahaja se 3.975 nemško-slovenskih.

„Borzno poročilo“ pravi, da na denarnem tržišču niso veliko vpraševali po denarju, ker ni kaj veliko dobička obetal, pač pa je vsled tega postalo tržtvo z blagom precej živahno. Avstrijska renta se je gibala od 101:00 do 101:65, zlata od 111:00 do 112:80, papirna od 83:00 do 84:40, srebrna pa od 83:95 do 84:55. Bil je tedaj visok kurz papirjev in dobička ni bilo kupcem upati.

Kakor je podoba, držé se poštna hranilnice dobro in bodo s časom še več koristile, če se bodo tako prav v ljudstvu ukoreninile. Dober izid napeljuje tudi Ogersko vlado do tega, da jih uvede tudi v svoje okrožje.

Gospodarske stvari.

Kako po drugod svinjetino solijo in rušijo.

Navadno se po naših gospodarstvih svinjetina še po stari navadi soli in vari ali suši. Meso se od vseh strani s suho soljo vtire in potem v kadi ali škafu močno stlači. To delo pa je zvezano z velikim trudom in nadlego, ker se mora meso skoraj vsak dan prelagati, polivati itd. In vendar ga sol na tak način težko kdaj popolnoma predira, tako da mordašnje trihine, ki so v njem, konea ne vzamejo. Ako se pa svinjetina na nov način soli, se te napake vse odstranijo in meso tudi pridobiva na boljšem okusu in se delj časa da dobro hraniti. Na Angleškem, v Hamburgu in v Berlinu se s svinjetino na sledeči način ravna: Za 50 kilov mesa se vzame 4 kile kuhinjske soli, 200 gramov saliterja, 1:30 gramov sladkorja in 34 litrov vode. Ta zmes se močno in tako dolgo kuha, da vrela jajce nositi more. Ko se ta juha popolnoma ohladi, se meso v njo vloži in tako obteži, da salamurja najmanj 5 centimetrov čez meso stoji. V salamurji se pusté ležati: velike krače 4—5 tednov, debela slanina 3—4 tednov; drugo meso in rebrovje itd. 2—3 tednov. Brž ko je mesó iz salamurje vzeto, se mora jeden dan na kakem prozračnem kraju obesiti, da se posuši, predno pride v dim. Sa-

lamurja se more, če se drugače ne porabi, z vodo zaliti in stanjšati in z njo potem posebno špargeljnovе grede z velikim vspehom gnojiti.

Kako na Angleškem Aylesburyske race bele napravljajo.

Kočarji v okolici mesta Aylesbury na Angleškem se posebno marljivo in vspešno z račjo rejo pečajo. Vsak kočar ima tam čredo Aylesburyskih rac, katerih snežno belo perje pogosto na reki Tamesi občudujejo. Te račje črede se vsak večer zaženejo domu in se tam dobro hranijo. Njihova jajca izvalijo navadno kokoši dorkingskega ali kohinkinskega plemena, ker race same rade ne sedijo in torej le slabo valijo. Jajca se tudi posebnim račjim rejcem, ki se po Angleško „ducker-ji“ imenujejo, prodajo. Tak jih potem da izvaliti in v jedni sesoni po 5000 mladih račic izredi in opita. Mlade račice dobivajo najprej trdno kuhana jajca s kuhano rižkašo in drobičko zribanimi govejimi jetri, pozneje ječmenove moke, lojenih ocvirkov in nekaj malega konjskega mesa. V vodo te mlade pitaničice nikdar ne pridejo in težko kdaj postanejo starejše ko 8—9 tednov. Ko so račja sesona na trgu v Londonu začne, se par teh pitanih rac po 10 gld. našega denarja prodajajo. Res lep denar!

Repična prga kot živinska klaja.

Kjer imajo repične prge in jo živini pokladajo, tako je sem ser tje navada prgo pred pokladanjem namočiti. To se pa vendar ne sme dolgo prej n. pr. 12—24 ur zgoditi, ker se neka oljnata tvarina vsled predolgega namakanja napravi in je to olje živini zoperno tako, da živina prge ne mara preveč. Boljše je prgo tanko zdrobiti in suho živini položiti. Pri laneni prgi se pri namakanju ta napaka ne prikazuje. Drobļjanec se popari in namoči in potem še le živini položi.

Sejmovi. Dne 19. februvarija na Gornji Polskavi in v Pišecah; dne 22. febr. v Braslovčah, pri sv. Filipu v Rajhenburški župniji in v Teharjah.

Dopisi.

Iz Celja. (Razmere na c. kr. gimnaziji.) O naši gimnaziji je nekaj časa sem veliko govorjenja, izlasti pa imajo naši ultranemški petelinje z njo veliko upravit. Zdaj izvohajo kje kako nevarno zvezo dijakov, zdaj spet jim je ravnatelj preveč Slovence, zdaj se zaženo še v kacega profesorja. Človek bi tedaj lahko mislil, da se godi Nemcem na naši gimnaziji Bog ve, kaka krivica, Slovencem pa kar leté pečena piščeta v usta, toda kako bi motil, kdor bi tako našo gimnazijo sodil! Evo vam dokazov. Pred enim letom ali ka-li je par

slov. učencev, ker so premalo znali slovenski vpisalo se za Nemce, a pozneje bili bi se radi vendar-le s Slovenci učili slovenščine, ali to se jim ni dovolilo. češ, da so Nemci! Narobe se je pa letos trem prvošolcem izgodilo. Bili so se vpisali za Slovence ali v slovenščini niso dobro napredovali, tedaj pa se jim je brez vsega dovolilo, da smejo izstopiti iz slov. poduka. To je v resnici velikodušno ali moramo se čuditi, da se ravna tako velikodušno vselej le na škodo slovenski stvari. Zakaj da se dovoljuje iz slov. poduka izstopiti ne pa tudi vstopiti, za to mi ne najdemo uzroka. Nam se zdi, da se meri tu z dvojnim merilom, ali pa je tako prav, to naj častiti bralci sami razsodijo. H koncu še nekaj za pustni čas. Kaki da so naši profesorji v časih strokovnjaki, kaže ta-le prigodba. Med dijaki je zavoljo nje veliko smeha. Učitelj zgodovine vpraša dijaka, kedaj da je bila bitka pri Waterloo. „Leta 1815“, odgovori mu dijak brez pomisleka. „Kaj še več?“ zavrne ga profesor. „Tega še ne znate! To vedó že vrablji na strehi, ta bitka je bila v letu 1814.“ Na to pa nastane smeh med dijaki in eden ustane, ter opomni, da se g. profesor moti. G. profesorju postane vroče, toda noče se udati, dokler ga iz bukev ne podučé, da je dijak prav odgovoril. Tedaj pa vedó vendar-le vrabei na strehi več, kakor profesor zgodovine.

Iz Celovca. (Naše prošnje in nemškutarske protiprošnje.) Prošenj za katoliške in slovenske šole nabralo se je 81, mej njimi 39 iz raznih far (mej tem je došla še jedna iz Vovber) z blizu 1600 podpisi, 15 od občinskih zastopov in 27 od krajnih šolskih svetov. Poslale so se državnemu poslancu g. Hrenu, da jih izroči državnemu zboru. Zdaj so pa tudi nemškutarji začeli nabirati prošnje za nemške šole. Nekaj jih bodo že nabrali, posebno v Celovski okolici, kjer je nemškutarija še v polnem cvetu, slovensko ljudstvo pa nezavedno in v politiki malo poučeno. Jedno dobro stran pa imajo naše prošnje kajti zdaj se Celovski poslanec Moro menda ne boče več predrznil, govoriti v imenu vseh koroških Slovencev. V imenu nemškutarjev Celovške okolice naj govori; slovenski poslanci pa se lahko sklicujejo na naše prošnje, in Moro ne sme in ne more govoriti v imenu tistih, ki v prošnjah zahtevajo ravno nasprotno od tega, kar on zagovarja. Ako se hoče vlada ozirati tudi na nemškutarske prošnje, mi jej tega ne moremo braniti, pa to ne sme več obveljati, kakor do zdaj še zmirom, da bi nemškutarji Celovške okolice, ki zastopajo komaj kakih 10.000 duš (kajti vsa okolica ni za njimi) govorili in odločevali v imenu vseh koroških Slovencev. Ako se slovenske šole dajo vsaj tistim krajem, ki so zdaj za nje prosili, smemo biti in smo za zdaj že zadovoljni, kajti sčasoma bodo tudi drugi kraji videli boljši uspeh pr

narodnih šolah in bodo za-nje prositi začeli. Mislim pa, da so vsi naši naporji zastoj, dokler se ne spremeni §. 6 šolske postave, in dokler se iz deželnih šolskih svetov v Celovcu in Gradcu ne izrinejo strastni germanizatorji, ki imajo zdaj prvo in jedino besedo v šolskih stvareh — kljubo Taaffeju in Gautschu! „Narod.“

Z Dobrne. (Volitev občinskih zastopnikov.) Pri nas se je volitev obč. zastopa za sledeče triletje vršila dne 26. januarija. V tretjem razredu imamo 270 volilcev, ki plačujejo skupno 3798 gld. 95 kr. direktnih davkov, te je zastopalo samo 19 oseb; v drugem razredu, kjer je 86 volilcev s 1318 gld. 50 kr. dače, vdeležilo se je 14 glasovalcev; prvi razred plačuje 2780 gld. 18 kr. (toplica sama 1691 gld. 55 kr.), izmed 21 volilcev bilo jih je le 8. Vsled tega je skupno število volilcev 377, ki plačujejo davka v znesku za 5117 gld. 45 kr., na volišče je pa prišlo 41 oseb, ali ta sicer nizka številka se v primeri z ono v prejšnjih letih lahko imenuje še visoka. Vsaki razred izbira po 6. skupno torej 18 odbornikov. Toti so se dne 9. februarija zbrali, da imenujejo občini glavarja, predstojnika. Enemu členu ni bilo mogoče, volitve se vdeležiti, drugi je zavoljo dalnjega pota prišel še le pred sklepom, češ, da mu, kakor se je nekdo pošalil, vsaj ne bode treba 20 gld. globe plačati. Tako je glasovalo 16 pooblaščenecv, in od teh je bilo 11 glasovnih lističev, oddano za gosp. J. Kok-a. Potem se je vršila volitev 4 svetovalcev; tu je (zopet) za prvega svetovalca izbran vč. g. dekan Gajšek s 14 glasovi, ostali trije so dobili po 9 glasov. Gospod dekan je zatem izrekel zahvalo dosedanjemu županu, a oče Blažiš, ki je bil načelnik volitvene komisiji, je občino priporočal novoizbranemu predstojniku. — Ker je g. dekan ob jednakej priložnosti pred tremi leti dobil v varstvo hranilnično knjižico, na katero se nabira denar za sirotišče občinsko, jo je v srenjskejši sobi namenil vrniti, toda bil je naprošen, naj iste ne daja iz rok. Ob enem je varovalec naznanil, da je sam (farnej) blagajnici za ubožce daroval obveznico za 100 gld. Bog plačaj! — Ako še konečno pristavimo, da je denešnji župan kot volilni mož ob času izborov državnih, deželnih in okrajnih vselej možki glasoval za narodno-konservativne kandidate, je s tem že tudi povedano, da je on domoljub v pravem pomenu besede, in ljudstvo sme biti zadovoljno s prav dobrim izidom letošnjih volitev v občinski odbor.

Iz Pecetinec pri Mali nedelji. (Britek spomin. — Letina. — Sola.) Ako kedaj, nas je letos štajerski deželni zbor popolnoma iznenadil. Dozdaj smo imeli še vendar nekoliko vere v naše nemške, konservativne sodeželane; a sedaj smo uverjeni, da je Nemeč, bodi že te

ali druge stranke, v dnu srca protivnik vsega, kar je slovensko. Dokazov tega samopašnega ravnanja naših sosedov nam daje obilo zgoda vina in dan za dnevom nam potrjujejo še isto bridke skušnjje. Slovenci si bomo pač to ravnanje večine štajerske zbornice naprej dobro zapomnili. — Veliki sneg, kateri nas je po božičnih praznikih zapal, je sedaj skopnel; vsled tega je bila velika povodenj. Zimska setva je lepa in črstva in upati je, da nam sneg, kateri sedaj naletuje, več ne škoduje ozimini. — Kakor sem izvedel, začne „leposl. bralno društvo“ tukaj pri Mali nedelji s 3. marcem delovati. Želimo mu obilo prospeha. — Kakor je predzadnji „Slov. Gosp.“ objavil, bomo imeli od Velike noči v naprej tukaj t r o r a z r e d n i c o. Živa potreba je bila je že zdavnej, kajti več kakor 300 upisanih otrok zasluži poleg naših razmer tretje učiteljsko mesto. Želimo, da dobimo dobro učiteljsko — narodno moč. +

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesarjevič Rudolf je bil te dni zbolel, vendar pa mu je že odleglo in torej bolezen ni bila nevarna. — Seje v drž. zboru so že precej žive. Na ministre le leté sitna vprašanja izlasti od ultranemške stranke, Ministri pa se jih utresajo z večjo manjšo srečo, tako se je Bareuther obrnil do grofa Taaffeja češ: kaj namerava vlada s šulvereinom? Grof Taaffe mu je odgovoril, da noče vlada z njim ničesar druga, kakor da se bolj podučí o njem pa tudi o drugih enacih društvih. No, mi menimo, da se je bila vlada že sicer lahko o njem podučila in mu kje kako ustavila njegovo politično, ultranemško rogoviljenje. — Grof Coronini je s svojim predlogom, naj bi se posebno sodišče naredilo, ki bi o volitvah razsojevalo, že skorej toliko, ko gotovo propadel. S tem bi si pa tudi drž. zbor sam veliko pravico odzvel, kar bo težko storil. — Koroški poslanec, ultranemški profesor dr. Steinwender prijel je v terek ministra barona Pino ostro, očitaje mu, da se ne godi vse pošteno v njegovem ministerstvu. Baron Pino pa ga prec dostojno zavrne ter resno odbije njegovo natančevanje. — Dr. Tonkli je v budgetnem odseku vprašal ministra dr. Gautscha, ali in kedaj da vpelje vlada slovenščino za učni jezik v slov. srednjih šolah. Minister odgovori, da sedaj še ne, kajti vlada čaka, kaki da bodo uspehi na onih šolah, (na gimnaziji v Ljubljani, v Kranju itd.), v katerih je že učni jezik slovenski. — C. kr. okrajne sodnije po Koroškem pa tudi c. kr. dež. višja sodnja v Celovcu branijo se na vse kriplje slov. pisem, a minister baron Pražak jim je namignil, naj se držé določeb, ki že obstojé gledé tega. Čudno, da je Slovencu treba iti do ministra, če terja kaj, do česar ima polno pravico. —

Na Primorju potezajo se poedina društva za to, naj se c. kr. notarjem naloži, da sestavljajo Slovencem pogodbe itd slovenski. — Mestni zbor v Trstu ne potrdi volitev Živiča za to, ker je nekaj protestov zoper njo. Kaki pa da so ti protesti, razvidi se iz tega, da ljudje sedaj že zaporedoma preklicujejo svoje podpise na njih, bili so jim jih pač iztrgali! — Baron Cornaro, ces. namestnik v Dalmaciji, je že prevzel svoje mesto ter hoče, kakor se je o tej priložnosti izrekel, strogo gledati na to, da se vtrdi avstrijski čut po deželi. — Sabor hrvaški je sklenil svoje zasedanje; 6 poslancev gre iz njega v drž. zbor v Pešti, se vé, da so tudi vsi madjaroni. — Ogerska vlada namerava predložiti drž. zboru načrt postave, ki prestvarja upravo sodnij in jih deva, kakor se čuje, bolj in bolj pod oblast vlade.

Vnanje države. Pogodba med turško in bolgarsko vlado, vsled katere se Vzhodnja Rumelija združi z Bolgarijo, ne ugaja velevlastim, to pa izlasti še Rusiji ne, kajti če ta pogodba obvelja, mora bolgarska vojna iti vselej s turško, ako je tej treba seči za orožje. Vtrjenja turške moči pa se vé, da Rusija ne more pripustiti, če še hoče imeti kako besedo na Balkanu. — Pógaja se sedaj sklep mirú med Srbi in Bolgari. Prva in druga točka načrta ste že vzprejeti. Bolgari so prijenljivi in kakor se govori, ne mislijo na kako odškodnino v denarjih. Srbi so izprevideli, da je za nje dobro, če se udajo, tedaj pa tudi ne stavijo več zaprek sklepanju mirú. Razoroženje se prične od njih brž, ko se sklene mir z Bolgari. — Grška vlada je v zadregi, kajti boji se ljudstva, če da povelje na razoroženje vojne, od druge strani pa vidi, da sama ne more vojske začeti. Najljubše bi ji torej bilo, ko bi nazadnje še ona vendarle kaj dobila od Turkov. V to pa ne bodo velevlasti privolile, kamo-li da bi ji Turki sami kaj dali! — Rusi so črnogorskega kneza veličastno v Petrovem gradu vzprejeli; pravi se, da imajo še za-nj kaj posebnega k redu — srbsko krono. Knez Nikita gre ob koncu svojega potovanja tudi v Atene, glavno mesto Grkov. — Nemška vlada je predložila v gosposki zbornici cerkveno predlogo, v kateri je nekaj važnih koncesij in med njimi to, da se odpravi cerkveno sodišče, t. j. sodišče iz posvetnih mož, katero je obsojalo duhovnike, ker so v tuji fari sv. mešo brali ali pridigovali itd. To je bilo zoper majniške postave. V zbornici poslancev pa terja vlada 100 milijonov mark, da nakupuje poljska posestva, kjer bi ji to kazalo za voljo cesar že koli. — Na Francoskem se godé tu pa tam puntarske demonstracije, toda dosegmal še jih vkroté redarji. Šole še zmerom jemljejo cerkvenim osebam in nastavljajo na njih mesta, seveda za drag denar, posvetne učitelje ali tudi učiteljice. — V Londonu in Leicestru na An-

gleškem je močno puntanje delalcev, kroté jih še redarji, pa še le, ko dobodo pomoči iz drugih mest. Socijalisti nameravajo prihodnjo nedeljo sklicati velik zbor delalcev, da pozove vlado, naj pomaga onim, ki nimajo dela. — V Florencu je blagajnik železniškega društva, nek Zimeoni, izginil in je menda za popotnico vzel 200.000 lir iz društvene kase. — V Madridu so našli v necem predmestju veliko zalogo patronov in so vsled tega več oseb zaprli.

Za poduk in kratek čas.

Kako sodijo Kitajci o plesih ali balih.

Zdaj o pustnem času só vsepovsodi plesi in bali na dnevnem redu in sploh se že plesi pri prostem ljudstvu skoro nič ne ločijo od večjih balov, kajti vse hoče višje, čemu bi torej navaden ples ne splezal do bala? Zdi se mi pa za to primerno objaviti pismo, katerega je potujoč Kitajec pisal svojemu prijatelju na Kitajsko o velikem balu, katerega se je bil v nekem nemškem mestu vdeležil. Pismo sem vestno iz kitajščine prevedel in glasi se tako-le:

Dragi Čin-Kvin!

Nemci, pri katerih zdaj bivam, imajo kaj čudne plesse. taci so, da je moral jih sam bes naučiti jih. Najrajši pridejo na ples v soboto ali v nedeljo zvečer, ko je že tema nastala; ženske se posedejo kraj ene stene, možki pa se v red postavijo ob drugi steni. Ko se godba oglasi, grejo možki nad ženske in vsak zgrabi jedno okoli pasa, ter jo vleče na sredo hiše. Če misliš, da se ženske tega sramožljivo branijo, kakor nekdaž Sabinke, ko so jih rimski fantje ropali, jako se motiš; zakaj nemške ženske so celó vesele, ako jih kateri možki zgrabi. In dasiravno bi sicer nespodobno bilo, ko bi jih, kdor koli, če tudi je bližnji sorodnik, tako prijel, na balu se jim pa to ne zdi nikakor nespodobno, ter se na vsakega hlastno obesijo, če ga tudi osebno niti ne poznajo.

Potem se par za parom po sobi giblje, kakor bi se valil, zato ta ples tudi imenujejo valček ali v njihovem jeziku Walzer. Jaz sem se čudil, da jih ni omotica popadla, ker so se vedno v kolobaru po hiši tako valili.

Lepega gibanja, umetnega kretanja, veselosti, in kar je sicer pri drugih plesih videti, na nemških balih ne najdeš. Tu so plesalci čisto nedelavni, in lahko bi vsi mežali, da le noge gibljejo, kakor pri nas ljudje, kedar kašo pšejo. Sicer pa delajo plesalci k temu silno resne obraze, kakor bi Bog ve, kakšno imenitno delo opravljali; in ker se po takem nenaravnem vrtenju jako razgrejejo, izgledajo vsled resnobe in razgretega obraza, kakor ljudje v vročinski bolezni. Zato je tak ples gledati

neprijetno in dolgočasno; jaz bi ga imenoval molčeči greh, h kateremu se dela godba.

Omeniti je tudi čudna obleka, katero ti ljudje na balu nosijo. Moški nosijo kos sukna, ki je videti, kakor bi bila suknja, katerej se je ves prednji del odtrgal, zadi pa še dva ozka traka od nje visita. Imenuje se ta obleka „frak“. Mene je smeh posilil, ko sem jo videl. Nemci pa veliko na njo držijo. Kder koli imajo kaj slovesnega ali gosposkega, morajo vsi frak nositi, in bržčas mislijo, da v nebesa tudi nihče brez fraka ne bo prišel. Roke imajo prevlečene s pobarvanó kozjo kožo in nekateri še imajo na črni niti obešen kos stekla, katerega včasih na oko nateknejo ter drzno po plesalkah špejajo.

Ženske so sicer pošteno oblečene, kedar pa na bal gredó, vržejo od sebe vso poštenost in sramežljivost. Mene je bilo sram gledati, da so žene in dekleta rame in prsi imele razgaljene pred moškimi, česar še sicer pošteno dekcle ne stori niti v svoji spalnici. Jaz torej mislim, da je le hinavščina in hlimba, če tiste ženske, ki se tako nespodobno oblečene pustijo od vsakega objeti, čisto nedolžnih besed nika kor ne izgovorijo, ker pravijo, da bi to bilo nespodobno; postavim smrdeti, trebuh ali potiti se, dasiravno se vse potijo ter tudi smrdijo in imajo zlasti nekateri plesalci prav velike trebube. Plesalke pač silno na to gledajo, da bi črez pas bile jako tenke, in katera koli bi mogla doseči, da ne bi bila debelejša črez pas, nego je njena roka, imela bi se za najsrečnejšo in najlepšo. Za lepoto sploh nimajo ti ljudje pravega pojma; lepo je jim, kar je navadno, in najlepše se jim zdi največje pretiranje navadnega.

Nemci se teh razvad silno trmoglavo držijo; naj se torej tudi vse drugo spremeni na balu ostane vedno v modi valček, frak in izrezana ženska obleka. In da po njihovi smrti ne bi te razvade prenehale, prirejajo bogatini tako imenovane otroške bale, kder že otroci valček plešejo in se ravno tako obnašajo, kakor odrasčeni. In da se deklice ne bi plesne obleke sramovale, jih matere od mladih nog tako oblačijo, ter v cerkev, šolo in celo k procesijam svoje deklice na pol nage pošiljajo. Ko bi jim pa to kdo očital, strašno bi jih razdražil, in ko bi jim, postavim, to moje pismo v roke prišlo, bržčas mi ne bi bilo več med njimi obstati. Toliko za zdaj. Zdravstvuj!

Tvoj

Jan-Sin.

Smešnica. 7. Mož učenjak napravlja se z doma in kakor po navadi vtopljen v svoje misli, ne zapazi, ko obleče sukno, da ima luknjo na rokavu. Ko torej pride na ulico, prec zapazita dva mestna gizdalina luknjo ter hitro

eden k tovarišu izblekne: „Glej, kako gleda tam-le učenost že iz luknje!“ Učenjak pa sliši te besede in malo se obrnivši reče gizdalinoma: „Res je ali bedaštvo gleda skozi luknjo noter.“

Razne stvari.

(Javna zahvala.) Visokorodni g. H. baron Gödel-Lannoy, dež. in drž. poslanec, je kot častni občan naše občine poskrbel, da je občina Währing naši odpustila polovico dolga, drugo polovico v okroglem znesku 100 gld. pa je sam za našo občino izplačal. Za to blago skrb in velikodušni dar izreka vis. g. baronu najiskrenišo zahvalo občina v Mislinju.

V Mislinju, dne 14. febr. 1886.

Župan: M. Vivod.

(Postavljen je župana.) Dnes je inženir g. Aleks. Nagy, nov župan v Mariboru, prisegel v pričo okr. glavarja, barona Heina in s tem je prevzel posel župana.

(Zlata poroka.) Jarnej Weingerl pa njegova žena Marija, posestnika v Radvanju pri Mariboru, sta obhajala v torek, dne 15. febr. zlato poroko. Mož ima že 76, žena pa 72 let, oba sta še krepka. Naj jima tekó leta, kolikor še jih bosta doživela, v miru in kršč. veselju!

(Nemška inteligencija in še kaj.) Pri c. kr. okr. sodnji v Celju je nek mestni uradnik, Oechs po imenu, bil na mesec dni ostrega zapora obsojen, ker je uradnika g. A. Perca iz kavarne s tem izgnal, da mu je na mizo položil tiskano pismo; na njem je stalo: „Opomni Vas, da se poberete iz hiše, pa čem bolj možno, brez hrupa.“ Vrhu tega še je grdo zmerjal njega in sploh Slovence. Mož pa že enacih reči ni prvokrat napravil in iz tega, da je imel tiskano pismo, sodi se lahko, da ni edin te vrste.

(Šamomor dijaka.) Kar človek seje, to žanje; to velja še posebno pri dijakah. Viktor Hierzegger, v 8. razredu na gimnaziji v Mariboru, se je te žetve zadnjo soboto na koncu 1. polulelja toliko prestrašil, da je šel pa zastavil svojo srebrno uro ter si revolver za ta denar kupil. Z njim se je tudi v resnici kmalu za tem dvekrat tako nastrelil, da je v malih urah nmrl, ne da bi se bil še kaj zavedel. Lepo znamenje pač to ni za sedanjo vzgojo mladih ljudi.

(Čudno rodoljubje.) Kar je našim nemškutarjem v Celju, na Ptuju ali v Mariboru na srcu, to se vidi najbolj iz tega, da si časniški spaki v Celju in Mariboru upate prinašati jim najdrobniše reči o nemškem cesarju, molčite pa skorej vedno o naši cesarski rodovini. Da se to od njiju godi, temu se mi ne čudimo, pač pa temu, da se trpi od avstrijskih bralcev tako obnašanje.

(Umrl je pri sv. Marjeti) na Pesnici dne 14. febr. t. l. g. o. Edmund Kornfeld, iz minoriškega samostana v Gradcu, poprej je bil

delj časa kaplan v Ptujju. pri sv. Vidu in sv. Trojici v Halozah. pred boleznijo pa zadnja leta v Gradcu. Naj počiva v miru!

(Konjerejsko društvo) v Gradcu nima, kakor se je bilo v novinah razneslo, občenega zbora v nedeljo, ampak v torek, dne 23. febr.

(Zavdal si je) J. Lehner, dacar na Dobrni dne 7. t. m. Mož je precejšnjo svoto dacarskega denarja za-se porabil in ko se je za to izvedelo, kupil si je strupa in vkončal svoje nesrečno življenje.

(Vedno na nogah.) Nekaj gospodov iz Maribora je sedaj v hudih škripcih. Po vsej okolici Mariborski imajo posestva in se tam lahko vdeležijo volitev za občinski zastop. Kakor še nobeno leto, letos so vedno na nogah, zdaj so v Kamnici. zdaj pri sv. Marjeti, celo v daljni Fram hité, samo da pomagajo tamšnjim nemškutarjem na konja. V Framu pa v Kamnici jim je, kakor kaže njih bahanje, to neki ugodilo.

(Spremen pošte.) Nekaj vesi Slivniške in Framske župnije ima odsehmal pošto v Hočah in ne več kakor dosehdob v Račah. So pa te-le občine: Slivnica, Radiselo, Čreti, Ranče pa Polana.

(Uboj.) V ZdrGANJI vesi pri Cirkovicah so zadnji teden ubili žendarja. Zakaj in kako da je prišlo do tega uboja, pride pri sodnijski preiskavi gotovo na svitlo in so sicer že vse tri ljudi, ki so uboja več ali manj krivi, pozaprlji.

(Ni več nenavadno.) Znani Fr. Kortus, trgovec s prsteno posodo na velikem trgu v Mariboru, je vse, kar je imel posode, na naglem prodal, potem pa jo je Bog ye, kam popihal, Kakor se sliši, pa je pozabil plačati, kar je dolgov imel. Našli ga sicer že bodo, toda težko, da bi njegovi upniki še kedaj kaj dobili.

(Občeni zbor.) Odbor „Savinjske posojilnice v Žavcu vabi častite ude te zadruga k občnemu zboru v nedeljo, dne 21. svečana 1886 ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Predlaganje računa za leto 1885. 2. Predruženje pravil. 3. Volitev načelnika in novega odbora. 4. Razni nasveti.

(Vabilo) k veselici, katero priredi Središko bralno društvo „Edinost“, v nedeljo, dne 21. febr. 1886, ob 7. uri zvečer v gostilni gosp. Sajnkoviča. Vspored: Nek dušman vidi, moški zbor Dv. Jenko. Tiha luna, mešani zbor G. Ipavic. Svracanje, moški zbor Klaič. Deklamacija. Večerna, mešani zbor Vilhar. Mladini, moški zbor Hajdrih. Ples. Pri veselici sodeluje mešani in možki pevski zbor Ormoške čitalnice. Vstopnina 30 kr. za osebo. Odbor.

Loterijne številke:

V Lincu 13. februvarja 1886: 8, 90, 68, 10, 88
V Trstu " " " 15, 50, 73, 56, 16
Prihodnje srečkanje 20. februvarija 1886.

Vabilo.

Lep vinograd, ki meri 3 orale, 448 sež-njev, sadovnik in njivo, ki merita skup blizo eden oral in lep hram z veliko kletjo v Spodnji Gasteriji v Slov. goricah. hš. št. 35 se prodajo po prav nizki ceni. Plačati je treba samo polovico,
S. Rotman.

1-2

Na prodaj

je Kopačev vinograd v Vinskem vrhu pod Šmarjem, kateri leži na solnčnem kraju in meri 8 plugov; zraven sta 2 pluga dobre zemlje, njive in travnika, 7 plugov hoste, lepa hiša, velika klet in potrebno orodje, vinska posoda za 50 štrtinjakov, vincarija, velik vrt in obilo sadnega drevja. Več pove posestnica g. Marija Brunner na Anderbergu, P. Št. Jurij na južni železnici.

1-2

Borove popke

(Föhren-Knospen.)

od polomljenih borovcev (izključljivo le od teh) kupuje v vsaki množini in po najboljši ceni, kakor tudi krompir.

Jos. Levec,
trgovec v Ljubljani.

Vabilo.

Veselico z godbo in dobro postrežbo priredi podpisani pri sv. Križu vsem rokodelcem in obrtnikom ljutomerskega okraja

v nedeljo, 28. svečana t. l. popoldne,

h kateri so vsi taisti in tudi drugi pošteni svet brez izjemka prav uljudno vabljeni.

S spoštovanjem

J. Belec, gostilničar.

Zahvala.

Za izkazano sočutje vsled smrti nepozabljive matere, kakor tudi za udeležbo pri pogrebu se vsem, posebno pa ljutomerskima gospodoma duhovnoma, kakor tudi vzornemu učitelju in organistu gospodu Gabrijelu Postružniku v imenu cele rodbine presrečno zahvaljujem.

Sv. Anton, 12. svečana 1886.

Davorin Kralj,
kaplan.

2-2

Prodaja posestva.

C. kr. okrajno sodišče v Sevnici za Savo dovoljuje, da se — 1600 gld. vrednosti — posestvo neobteženo, ki obsega zidano hišo št. 88 s kletjo v trgu, majhni vinograd, njivo, pašnik in hosto, po prostovoljni javni dražbi edini prodalni dan

27. februarja t. l.

dopoludne od 10. — 12. ure pri imenovanem sodišču samo za izklicnalno ceno 800 gld., ali pa čez odda. Dražbeni pogoji itd. se zamorejo v uradnici uvideti. Kupci se uljudno povabijo, s pristavkom, da dražb. svote se mora 600 gld. precej plačati, ostanek pa čez leto in dan proti 5⁰/₁₀.

Zahvala.

Vsem p. g. duhovnom, prijateljem in znan-
cem, kateri so se v tako obilnem številu vdeležili
sprevoda našega nepozabljivega

O. Edmunda Kornfeld

se z ganjenim srcem zahvaljuje

žalujoča žlahta.

Pri sv. Marjeti na Pesnici, 16. sveč. 1886.

Iz drevesnice

viteza pl. Hempel v Radgoni se prodaje vi-
soka jabelka, komad za 50 kr., manjša za 30 kr.
Tudi se odda tukaj 15 štrtinjakov prav do-
brega vina, letnika 1858. Več pove g. Franc
Bračko v Orehovi vesi, pošta Radgona (Rad-
kersburg). 3-3

1-2

Prav lepa moka

za post in veliko noč se dobiva v Mariboru
pri „Tirolecu“ na glavnem trgu pod stop-
nicami pri pošti po jako nizki ceni, kilogram
po 8. 12. 14 in 18 kr.

Surova vazelina

(Roh-Vaseline)

je rudna mast, **najboljše mazilo**
za usnje in obuvala, posebno za lovske
čevlje, jermenje, komate, koroške mehove,
brizgalnice, za železo, da se ne riba in ne
zarujevi, in sploh za vse mazanje potrebno
orodje.

Preizvrstno je to mazilo tudi za ma-
zanje

 konjskih kopit.

In da je to resnično, to spričuje, in
priporoča vis. c. kr. ministerstvo avstr. z
ukazom št. 2030, od 12. julija in pre-
mnogo prvih živinozdravnikov.

Naj bi se toraj vsaki prepričal o tej
izvrstni znajdbi, ker cena je tudi jako
nizka, ter velja v plehnatih škatljicah po
10, 35, 50 in 80 kr. 1 kg. in za kolikor kdo
hoče, ustrezem s tem pogojem, da ako se
komu ne dopade, vzemem brez pošt. stroš-
kov za ravno tisto ceno nazaj.

 Trgovcem znižano ceno in na poskuš-
njo. 2-3

Franc Rus,

zaloga surove vazeline v Rudolfswertu.

Iz Rajmund Wieser-jeve žganjarije

3-6

v Hočjah (Kötsch) pri Mariboru, Štirska,

se priporoča:

Izvrstna tropinska žganjica per hektoliter	. . .	gld. 18 — 26.
„ drožena „ „ „	. . .	„ 22 — 60.
„ slivovka „ „ „	. . .	„ 23 — 40.
„ brinjevec „ „ „	. . .	„ 20 — 28.
„ višnjevka „ „ „	. . .	„ 20 — 22.
„ Rostopschin „ „ „	. . .	„ 20 — 22.

Ako se kupi celi hektoliter, pošlje se vožnine **prosto** na vse želez-
niške postaje, ako pa 3 hektolitri, **prosto po železnici s sodom vred.**